

Granskning av nedskrivningsbehov Helsingborgs Lasarett

Redovisningsrevision 2021

Region Skåne

KPMG AB

2022-02-16

Antal sidor 11

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	3
3	Syfte och revisionsfrågor	4
4	Avgränsning	4
5	Revisionskriterier	4
6	Ansvarig nämnd	4
7	Metod	5
8	Projektorganisation	5
9	Resultat av granskningen	5
10	Bedömning	10
10.1	Finns relevanta anvisningar med fastställda rutiner avseende omprövning av livslängd av materiella anläggningstillgångar?	10
10.2	Säkerställs att rutiner efterlevs?	10
10.3	Sker en ändamålsenlig uppföljning och omprövning av förväntad livslängd för att säkerställa att redovisat värde är i överensstämmelse med redovisningsreguleringen?	10
10.4	Finns ett fullgott systemstöd kopplat till omprövning av livslängd och uppföljning av kostnader av materiella anläggningstillgångar?	10
10.5	Finns det anledning att tro att det förekommer väsentliga felaktigheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar?	11
11	Slutsatser	11
12	Rekommendationer	11

1 Sammanfattning

1.1.1 Syfte och revisionsfrågor

Det övergripande syftet med denna granskning är att bedöma om rutinen för omprövning av ekonomisk livslängd avseende materiella anläggningstillgångar är utformade på ett ändamålsenligt sätt och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

Följande huvudsakliga revisionsfrågor ingår i granskningen:

- Finns relevanta anvisningar med fastställda rutiner avseende omprövning av livslängd av materiella anläggningstillgångar?
- Säkerställs att rutiner efterlevs?
- Sker en ändamålsenlig uppföljning och omprövning av förväntad livslängd för att säkerställa att redovisat värde är i överensstämmelse med redovisningsregelverken?
- Finns ett fullgott systemstöd kopplat till omprövning av livslängd och uppföljning av kostnader av materiella anläggningstillgångar?
- Finns det anledning att tro att det förekommer väsentliga felaktigheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar?

1.1.2 Bedömning

Vår bedömning efter genomförd granskning är att det finns dokumenterade rutiner kring aktivering av materiella anläggningstillgångar. Vi har granskat att dessa är i överensstämmelse med gällande redovisningsregelverk.

Vår bedömning efter genomförd granskning är att det sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll.

Vår bedömning efter genomförd granskning är att det sker en ändamålsenlig uppföljning och omprövning av förväntad livslängd för att säkerställa att redovisat värde är i överensstämmelse med redovisningsregelverken.

Vår bedömning efter genomförd granskning är att det finns systemstöd kopplat till omprövning av livslängd och uppföljning av kostnader av materiella anläggningstillgångar. Dock anser vi att det borde finnas simuleringsmöjligheter för olika avskrivningstider i Raindance.

Vi har i denna granskning inte kunnat konstatera att det skulle förekomma väsentliga felaktigheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar inom Helsingborgs Lasarett.

2 Bakgrund

Den 29 april 2021 beslutade regionstyrelsen att uppdra åt beredningen för strategiska sjukvårdsinvesteringar att genomföra förprojektering och detaljplaneprocess rörande placering av nytt sjukhus inom området Östra Ramlösa i Helsingborg. Regionstyrelsen beslutade även att uppdra åt beredningen för strategiska sjukvårdsinvesteringar att tillsammans med Helsingborgs stad inleda planering och utveckling av befintligt sjukhusområde för framtida ändamål.

De fattade besluten innebär att de beräkningar om ekonomisk livslängd som ligger till grund för planerliga avskrivningar måste ses över och vidare att det eventuellt föreligger nedskrivningsbehov beträffande bokförda värden på anläggningstillgångar.

Revisorerna har i sin revisionsplanering och risk- och väsentlighetsanalys inför 2021 identifierat behov av att genomföra en granskning som fördjupar sig i redovisningen av anläggningsinvesteringarna i Helsingborg med bäring på bokförda värden.

3 Syfte och revisionsfrågor

Det övergripande syftet med denna granskning är att bedöma om rutinen för omprövning av ekonomisk livslängd avseende materiella anläggningstillgångar är utformade på ett ändamålsenligt sätt och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

Följande huvudsakliga revisionsfrågor ingår i granskningen:

- Finns relevanta anvisningar med fastställda rutiner avseende omprövning av livslängd av materiella anläggningstillgångar?
- Säkerställs att rutiner efterlevs?
- Sker en ändamålsenlig uppföljning och omprövning av förväntad livslängd för att säkerställa att redovisat värde är i överensstämmelse med redovisningsregelverken?
- Finns ett fullgott systemstöd kopplat till omprövning av livslängd och uppföljning av kostnader av materiella anläggningstillgångar?
- Finns det anledning att tro att det förekommer väsentliga felaktigheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar?

4 Avgränsning

Granskningen omfattar endast anläggningstillgångar som ingår i Helsingborgs Lasarettets bokförda värde. Granskningen är utförd i enlighet med god kommunal revisionssed såsom denna uttolkas av Skyrev och den är således inte utförd i enlighet med ISA eller ISAE.

5 Revisionskriterier

De revisionskriterier som ligger som grund för granskningen är följande:

- Rådet för kommunal redovisnings normering, RKR R6 Nedskrivningar
- Kommunallag (2017:725), 6 Kap. §6
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), 7 Kap. §4.
- Tillämpliga interna styrdokument såsom ekonomihandbok samt PM om redovisningsinstruktioner för nedskrivningar

6 Ansvarig nämnd

Granskningen omfattar Servicenämnden och Regionstyrelsen.

7 Metod

Granskningen baserades på genomgång av relevanta dokument inklusive rutinbeskrivningar samt intervjuer med ansvariga tjänstemän.

Rapporten är faktakontrollerad av de i granskningen intervjuade tjänstemännen.

8 Projektorganisation

Granskningen är utförd av Hanna af Geijersstam (Senior Associate). Johan Rasmusson, certifierad kommunal revisor och auktoriserad revisor, ansvarar för kvalitetssäkringen av rapporten.

Projektledare för Region Skånes revisionskontor har varit Eva Tency Nilsson, certifierad kommunal yrkesrevisor.

Arbetet har utförts under december 2021 och januari 2022.

9 Resultat av granskningen

9.1.1 Allmänt

Om- och tillbyggnaden av Helsingborgs sjukhus har pågått under många år. Under dessa år har planerna ändrats och en del byggtekniska svårigheter i befintlig byggnad har uppdagats och frågan om det är möjligt att bygga ytterligare hus på tomten har väckts.

En ny byggnad 23 var menad att rymma både psykiatri och somatisk mottagningsvård enligt igångsättningsbeslut per 2018. Under 2019 pausades delar av det samlade projektet för att undersöka de stora avvikelser som signalerades i projekt-rapporteringen. Detta ledde till utredningar av alternativa åtgärdsplaner men även en ny lokalisering. Under tiden har byggnadsarbetet i delar pågått och det innebär att stora delar av den samlade investeringen i NSH har genomförts under perioden efter beslutet om paus i början av 2019. Regionen kommer dock inte att färdigställa bygget utan istället till årsbokslutet 2021 skriva ner värdet på byggnaderna.

Tanken med renoveringarna av den gamla centralbyggnaden var att de fyra flyglarna i höghusdelen skulle totalrenoveras. Historiskt sett har det i byggnaden funnits en hel del vårdplatser som enligt planen skulle ha utökats till antalet. Tanken var att införa 24 enkelrum per flygel och våning. Den östra flygeln färdigställdes först och under hösten 2021 färdigställdes den norra flygeln. Planen för låghusdelen – som skulle byggas om i stor utsträckning – var att det där skulle bli en ny OP-avdelning, utökad bild- och funktionsavdelning, servicecentral och lokaler för labmedicin och somatisk mottagningsverksamhet mm. Även upprustning av teknisk infrastruktur på hela sjukhusområdet har pågått.

Region Skåne äger inte det nybyggda parkeringshuset då det ingår i ett leasingupplägg men enligt god redovisningssed redovisas värdet likväl i regionens balansräkning som om det ägs. Det finns även en option att köpa ut parkeringshuset till ett fördelaktigt pris. Ett antal andra äldre hus på sjukhusområdet ägs av regionen så som Margarethahuset och Olympiahuset samt evakueringshuset vid parkeringen.

Regionen har för avsikt sälja av befintligt område och att försäljning sker i omgångar. Det som först skall säljas är ytan som byggnad 23 ligger på. Ambitionen är att inom ramen för försäljningsstrategin sälja detta för bostadsändamål och med det i beaktande behöver det göras en detaljplanändring. Helsingborg stad hanterar detta tillsammans med Regionfastigheter. När sedan en detaljplan kommit till stånd och blivit klubbad kan regionen börja sälja delar av området.

I och med regionfullmäktiges beslut om budgeten för 2022 fanns ett formellt besked om nedläggningen av det gamla sjukhusområdet. Tidsramen som presenterades för avveckling är inom elva till tretton år vilket innebär att regionen kommer att lämna sjukhusområdet år 2033. Regionfastigheter har därefter lagt fram ett förslag på nedskrivningar i 2021 års bokslut.

9.1.1.1 Värdering av sjukhusområdet

Region Skåne har låtit den oberoende värderingsfirman Svefa göra ett värdeutlåtande för området. Av värdeutlåtandet framgår att det är mycket komplext att värdera ett så speciellt objekt som detta sjukhusområde med diverse vårdbyggnader. Osäkerhet gäller bland annat om vem som kan tänkas vilja förvärva byggnaderna och till vilka användningsområden som kan vara annorlunda än de nuvarande samt att detta i sin tur är beroende av att kommunen beviljar ändrad detaljplan.

Värdeutlåtande indikerar en värdering för hela sjukhusområdet på 715 mnkr under förutsättning att byggnad 23 värderas till byggrättsvärde istället för färdig byggnad. Region Skåne avser att använda det mesta av de befintliga byggnaderna fram till år 2033 vilket gör det än mer komplicerat att bedöma vad som kan vara rätt värde i bokföringen nu. Det bokförda värdet på aktiverade byggnader uppgår till 1 211 mnkr plus 75 mnkr för parkeringshuset summa 1 286 mnkr. Till detta kommer pågående nyanläggningar om 1 559, mnkr efter årets nedskrivning om 1 189 mnkr, vilket summerar till 2 845 mnkr. Avsikten är att planenligt skriva av detta värde ned till ett bedömt restvärde om 715 mnkr per utgången av år 2033. Det kommer att leda till ökade kostnader för lokaler inom Region Skåne vilka kommer att allokeras till förvaltningar enligt gällande hyresmodell.

9.1.1.2 Redovisningsmässig hantering av värdering

Redovisningsmässigt har tre olika spår identifierats vilket dokumenterats i ett av koncernstaben upprättat PM.

- Investeringar som är eller kommer att bli slutförda och tas i drift, t ex Östra och Norra flygeln
- Investeringar som pågår men inte tas i drift. Kommer att avslutas i ofärdigt men i byggnadsskyddade skick.
- Delar som pågår eller är avslutade och kommer tas i drift, men vars kapacitet är byggd för ett större sjukhus.

Regionen har gjort ställningstaganden beträffande överdimensionering som uppstår med tanke på avvecklingen av sjukhusutbyggnaden på dess nuvarande plats. Detta har gjorts gällande för exempelvis reservkraftaggregat, mediaförsörjning och sophantering som är dimensionerat till ett komplett sjukhus. Regionen har kommit fram

till att inte skriva ned för överdimensionering utan istället beslutat om en förkortad livslängd och med en avskrivningstakt som sträcker sig till 2033-12-31.

Samtliga delprojekt inom Nya Sjukhuset i Helsingborg (NSH) har regionens ansvariga projektcontrollers gått igenom utifrån tidigare nämnda spår. Projektets kategori har sedan kopplats till Svefas värdering. Genomgång görs sedan av ekonomichefen för Regionfastigheter, ansvariga controllers och controller vid koncernstaben. Tillsammans i samråd tas ställning till nedskrivna värden och anpassning av nyttjandeperiod kortare livslängd.

De nedskrivningar som görs 2021 avser främst byggnad 23 samt de delar av tvätt, avfall, mediastråk och kulvert som är kopplade till byggnad 23. Totalt uppgår dessa till 1 149 mnkr varav 23 mnkr avser utrustning. Nedskrivning görs också 2021 för plan 15 i huvudbyggnaden med 40 mnkr. För att ett befintligt sjukhusområde ska kunna bedriva verksamhet i 10-12 år framåt har en grupp tillsatts för att utreda vilka åtgärder som måste genomföras. Beträffande centralbyggnaden har nedskrivningar skett för poster avseende markarbeten, teknikbyggnad och Byggnad 02 med flera olika delprojekt. I de projekt som överlevt ingår utgifter om 142 mnkr som kommer att bli föremål för fortsatta överväganden under 2022 och eventuellt kommer ytterligare nedskrivningar att ske.

9.1.2 Finns relevanta anvisningar med fastställda rutiner avseende omprövning av livslängd av materiella anläggningstillgångar?

Regionen har fastställt riktlinjer och interna dokument för redovisningen av materiella anläggningstillgångar. I ekonomihandboken som finns tillgänglig på regionens intranät, finns en särskild bilaga för materiella anläggningstillgångar som bygger på lagstiftningen och RKR:s rekommendationer.

I denna instruktion går att läsa om klassificering och tidpunkt för redovisning av materiella anläggningstillgångar. Instruktionen tar också upp gränsdragningen mellan immateriell och materiell anläggningstillgång, prövning av nedskrivnings- eller återföringsbehov, beräkning av återvinningsvärde och redovisning av nedskrivning.

Det finns också utförliga beskrivningar av hur gränsdragningarna görs rent praktiskt avseende de olika områdena i ekonomihandboken. Koncernstab inköp ekonomistyrning och ekonomidirektören beslutar om och utformar rutiner och de följer RKR:s rekommendationer RKR R4 och R6 för redovisning av materiella tillgångar respektive nedskrivningar samt reglerna i LKBR.

Regionens olika enheter följer ekonomihandboken och övriga centralt upprättade instruktioner i sin redovisning.

Som beskrivits ovan har Koncernkontoret i augusti 2021 i ett PM upprättat anvisningar som beskriver vilka redovisningsmässiga regelverk som behöver följas med anledning av besluten.

Arkitektbild över byggnad 23 och andra delar av Helsingborgs Lasarett. Bild Byggfolio.

9.1.3 Hur säkerställs att rutiner efterlevs, sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll?

Koncerncontroller och ekonomichef på Regionfastigheter arbetar tillsammans med att löpande stämma av det arbete som utförs i enlighet med de av koncernstaben upprättade rutinerna. Inom hela projektorganisationen har projektledare även gått igenom alla projekt och kategoriserat dem vilket ligger till grund för de ekonomiska ställningstaganden som ekonomichefen och koncerncontroller sedan arbetat med. Detta gör att båda parter känner sig trygga med den indata de arbetar med. Under hela processen har ansvariga projektcontrollers även stämt av löpande med koncernen.

Kostnader relaterade till driftbudget och investeringsprojekt överblickas genom projektredovisning som följs upp mot budget och prognoser. Detta dokumenteras av en enhet som är allokerad enbart för denna uppgift. Enheten består av sju controllers som alla jobbar med projektuppföljning.

9.1.4 Sker en ändamålsenlig uppföljning och omprövning av förväntad livslängd för att säkerställa att redovisat värde är i överensstämmelse med redovisningsregelverken?

Materiella anläggningstillgångar avseende utrustning inventeras årligen. Listorna från inventeringarna sparas ned och processen initieras och hanteras av GSF (gemensam servicefunktion). Respektive verksamhetschef signerar därefter inventeringslistorna.

Gällande komponenter avseende fastigheter sker uppföljning och kontroll löpande utifrån händelser när behov identifieras. Då är det projektledare som återkopplar om nedskrivningsbehov. Behovet fångas på så sätt upp nerifrån i organisationen och hos de som löpande är ute i verksamheten.

För de löpande inventeringarna som är föremål för nedskrivning, sker en bedömning internt av projektchef som lämnar uppgifter och motiv i en rapport. Denna rapport dokumenteras i samband med ekonomifunktionens upprättande av bokslutsbilagor. Om nedskrivningarna är hänförliga till större projekt tar regionen extern hjälp. Vid mindre enstaka projekt räcker det att utgå ifrån projektledare eller projektchefs bedömning. Denna hantering är i enlighet med de interna rutinerna för materiella anläggningstillgångar som finns i ekonomihandboken.

9.1.5 Finns ett fullgott systemstöd kopplat till omprövning av livslängd och uppföljning av kostnader av materiella anläggningstillgångartillgångar?

Regionen har stöd av flera olika system.

Anläggningsregistret ligger i ekonomisystemet Raindance. Raindance är ett gammalt system och det har inte skett någon vidare utveckling sedan systemet implementerades. Raindance saknar stöd för att genomföra simuleringar med olika förutsättningar till exempel ändrade livslängder och avskrivningstider. I övrigt beskriver ekonomifunktionen på Regionfastigheter att den har ett fungerande systemstöd men att det kräver manuell handpåläggning. Raindance ger också stöd för budget och prognos och grundläggande uppföljning. Vid mer detaljerade uppföljningar sker även dessa i Excel. Som påbyggnad har ekonomifunktionerna även stöd av Qlikview som komplement till Raindance. Vidare finns stöd i form av projektuppföljning i en modul i Raindance benämnd Projektportalen, för projektuppföljning.

I projekten arbetar även projektledare i tidsplaneringsverktyget Primavera som används för att planera in resurser. Ett annat system regionen har implementerat i alla strategiska projekt för kostnads- och resursplanering av projekt är riskverktyget ARM (Active Risk Management). Ansvarig controller upplever att både Primavera och ARM ger ett bra systemstöd då de kopplar resursplanering till tidplan.

Slutligen implementeras nu även systemet Prioplan som är tänkt att hjälpa till vid planering av önskvärd utrustningsnivå. Utrustningsnivån i Prioplan utgår från RFP-standarder, det vill säga regionen utgår från vad som ingår i en standardvårdavdelning.

9.1.6 Finns det anledning att tro att det förekommer väsentliga felaktigheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar kopplat till Helsingborgs Lasarett?

Det är svårt att med bestämdhet slå fast hur stora värden som bör skrivas ned till följd av de beslutade förändringarna för sjukhusvården i Helsingborg. Vi bedömer att Region Skåne har angripit frågeställningen på ett genomtänkt sätt som är förankrat i god kommunal redovisningssed för redovisning av materiella anläggningstillgångar.

Vi har i denna granskning inte kunnat konstatera att det skulle förekomma väsentliga felaktigheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar inom Helsingborgs Lasarett.

Bedömningen grundas i att det finns lämpliga anvisningar, system och rutiner på plats samt även utfallet av den externt utförda fastighetsvärderingen sett i relation till de bokförda värdena på fastigheterna och planerna för den fortsatta användningen av dessa.

I samband med årsbokslutsgranskningen kommer vi att granska den slutliga redovisningen för år 2021 och bedöma denna i förhållande till gällande redovisningsregler.

10 Bedömning

10.1 Finns relevanta anvisningar med fastställda rutiner avseende omprövning av livslängd av materiella anläggningstillgångar?

Vår bedömning efter genomförd granskning är att det finns dokumenterade rutiner kring aktivering av materiella anläggningstillgångar. Vi har granskat att dessa är i överensstämmelse med gällande redovisningsregelverk.

10.2 Säkerställs att rutiner efterlevs?

Vår bedömning efter genomförd granskning är att det sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll.

10.3 Sker en ändamålsenlig uppföljning och omprövning av förväntad livslängd för att säkerställa att redovisat värde är i överensstämmelse med redovisningsregelverken?

Vår bedömning efter genomförd granskning är att det sker en ändamålsenlig uppföljning och omprövning av förväntad livslängd för att säkerställa att redovisat värde är i överensstämmelse med redovisningsregelverken.

10.4 Finns ett fullgott systemstöd kopplat till omprövning av livslängd och uppföljning av kostnader av materiella anläggningstillgångar?

Vår bedömning efter genomförd granskning är att det finns systemstöd kopplat till omprövning av livslängd och uppföljning av kostnader av materiella anläggningstillgångar. Dock anser vi att det borde finnas simuleringsmöjligheter för olika avskrivningstider i Raindance.

10.5 **Finns det anledning att tro att det förekommer väsentliga felaktigheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar?**

Det är svårt att med bestämdhet slå fast hur stora värden som bör skrivas ned till följd av de beslutade förändringarna för sjukhusvården i Helsingborg. Vi bedömer att Region Skåne har angripit frågeställningen på ett genomtänkt sätt som är förankrat i god kommunal redovisningssed för redovisning av materiella anläggningstillgångar.

Vi har i denna granskning inte kunnat konstatera att det skulle förekomma väsentliga felaktigheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar inom Helsingborgs Lasarett.

Bedömningen grundas i att det finns lämpliga anvisningar, system och rutiner på plats samt även utfallet av den externt utförda fastighetsvärderingen sett i relation till de bokförda värdena på fastigheterna och planerna för den fortsatta användningen av dessa.

I samband med årsbokslutsgranskningen kommer vi att granska den slutliga redovisningen för år 2021 och bedöma denna i förhållande till gällande redovisningsregler.

11 **Slutsatser**

Vår samlade bedömning efter genomförd granskning är att rutinerna för redovisning av nedskrivning av materiella anläggningstillgångar för Helsingborgs Lasarett i allt väsentligt är utformade på ett ändamålsenligt sätt. Vi har i granskningen inte funnit några indikationer på brister i den interna kontrollen inom detta område. Vi bedömer dock att det vore önskvärt med simuleringsmöjligheter för olika avskrivningstider i ekonomisystemet Raindance. Vi har i denna granskning inte kunnat konstatera att det skulle förekomma väsentliga felaktigheter i redovisningen av materiella anläggningstillgångar inom Helsingborgs Lasarett.

12 **Rekommendationer**

Utifrån vår bedömning och slutsatser lämnar vi följande rekommendationer:

- Undersök om det går att förbättra möjligheterna att simulera avskrivningstider i Raindance.

KPMG AB

Johan Rasmusson

Auktoriserad revisor & Certifierad
kommunal revisor